

Persbericht

25 april 2024

Meet structureel de blootstelling aan chemische stoffen in de mens

De blootstelling van mensen aan chemische stoffen wordt in Nederland niet gemeten, maar geschat. Hierdoor heeft de overheid onvoldoende zicht op deze blootstelling en ontbreken gegevens die nodig zijn om beleid te controleren en verbeteren. De Gezondheidsraad adviseert daarom een structureel meetprogramma met biomonitoring in te richten.

De overheid dient mens en milieu zo veel mogelijk te beschermen tegen blootstelling aan schadelijke chemische stoffen. Via wet- en regelgeving reguleert zij productie, import en gebruik van deze stoffen. Om de blootstelling te schatten voert ze metingen uit in bijvoorbeeld de lucht, (drink)water en consumentenproducten. Of en in welke mate chemische stoffen in het lichaam terechtkomen kan alleen worden vastgesteld door biomonitoring. Dit is een methode waarbij stoffen worden gemeten in lichaamsmateriaal als bloed of urine. Biomonitoring vindt in Nederland echter alleen incidenteel plaats, meestal in reactie op maatschappelijke onrust. Daardoor ontbreken belangrijke gegevens over blootstelling die nodig zijn voor het controleren en optimaliseren van beleid. De Gezondheidsraad adviseert daarom te investeren in een structureel meetprogramma met biomonitoring. Hiermee kan de overheid burgers beter beschermen tegen schadelijke blootstelling.

Een structureel meetprogramma met biomonitoring levert waardevolle informatie op over blootstelling aan chemische stoffen in Nederland. De meerwaarde van biomonitoring is dat de totale blootstelling vanuit verschillende bronnen tegelijk wordt gemeten. Ook brengt een meetprogramma groepen in beeld die een hoger risico lopen vanwege regionale of sociale verschillen in blootstelling. Dit is belangrijk omdat mensen zowel via het milieu als via consumentenproducten en voeding worden blootgesteld aan stofgroepen zoals PFAS of gewasbeschermingsmiddelen.

De raad adviseert een programma in te richten dat bestaat uit regelmatige, herhaalde metingen in lichaamsmateriaal bij een representatieve groep deelnemers. Een structureel meetprogramma levert referentiewaarden voor blootstelling van Nederlandse burgers. Hierdoor kunnen trends in blootstelling in kaart worden gebracht en kunnen meetgegevens worden vergeleken van locaties waarover zorgen zijn. De raad benadrukt het belang van inspraak van burgers en maatschappelijke partijen tijdens alle fasen van het programma.

Biomonitoringsprogramma's worden internationaal steeds vaker ingezet en in bijvoorbeeld Vlaanderen en Duitsland lopen ze al jaren. Programma's uit het buitenland hebben de meerwaarde van een

Persbericht

meetprogramma laten zien. Ook kan de kennis die in internationaal verband is opgedaan worden gebruikt bij de opzet van een Nederlands programma.

De publicatie Meetprogramma voor blootstelling aan chemische stoffen (nr. 2024/07) is te downloaden van www.gezondheidsraad.nl. Voor vragen kunt u contact opnemen met Silvia Viergever, tel. 06 254 47 658, e-mail: pers@gr.nl.